

Og hvad der kan være Pligt for den enkelte, maa vel ogsaa kunne være moralsk Pligt i høj Grad for et Folk.

Heller ikke staa Striden herhjemme om Nedrustning efter en fælles Plan. Hvis det var Tilfældet, at Forsvarsministeren kunde møde her med en Plan, som efter Samraad med Folkenes Forbund var forelagt for de forskellige Medlemmer af Folkenes Forbund, saa var det noget helt andet. Baade Forbundspagts Artikel 8 og Genève-Protokollen kender jo kun Nedrustning efter en fælles Plan og kender ikke nogen fuldstændig Afrustning, ikke indenfor en overskuelig Fremtid, og den kender heller ikke den isolerede Nedrustning fra den enkelte Stats Side. Nej, det man skal tage Stilling til, er dette ene isolerede Afrustningsforslag fra Danmarks Side, et Skridt, som jeg for mit Vedkommende vil betegne som et ganske ansvarsløst Skridt og en fuldkommen folkeretlig, national og udenrigspolitisk Umulighed.

Nu forlanger man at faa Beviser for, at vi vilde svigte vore folkeretlige Forpligtelser, hvis vi vedtog disse Forslag. Saa vidt jeg forstod den højtærede Udenrigsminister, vilde han ikke staa op og anbefale disse Forslag til uændret Vedtagelse, saadan som de foreligger, og det kan jeg godt forstaa; thi hvis man fik Love af den Art, som her foreligger, vilde vi være komplet ude af Stand til at opfylde vore internationale Forpligtelser. Men Udenrigsministeren ønsker at faa en Forhandling i Gang og haaber, at der saa kan komme et Resultat ud af en saadan, som er tilstrækkelig godt til, at vi kan hævde vore internationale Forpligtelser. Eet synes man dog at være enig om fra alle Sider, ogsaa fra deres, der er mest imod Forsvaret, set fra andre Synspunkter: at det Minimum, som kræves til Opfyldelse af vore mellemfolkelige Forpligtelser, det vil man under alle Omstændigheder gaa med til. Nu udtalte den højtærede Udenrigsminister til min og manges store Forbavselse, at Udtalelserne til den tidligere Forsvarskommission af 1902 fra Professor Matzen og Udenrigsminister Deuntzer var forældede. Jeg glæder mig til i Morgen at blive belært om, paa hvilket Punkt de er forældede, og hvad Grunden er til, at disse Udtalelser nu har tabt deres Kraft. Det glæder jeg mig i høj Grad til at høre, og jeg haaber, at vi kan faa en lille oplysende Diskussion derom ogsaa i Morgen. Men jeg vil dog tillade mig at sige, at naar den ærede socialdemokratiske Ørdfører fremdrog nogle Ud-

talelser fra nogle Præster og nogle nuværende og tidligere Højskoleforstandere, var det vist, som udtalte sig for Afrustning, saa kan deres Mening — med al Respekt for disse Folk — dog vel ikke tages som Tilkendegivelse af, hvad Danmarks internationale Forpligtelser gaar ud paa. Her vil en Henviisning til, hvad al Verdens ansvarlige Statsmænd og hvad Folkeretslærere af den største Anseelse til forskellig Tid har ment og sagt om disse Spørgsmaal, være af nok saa megen Værdi. Og nu ligger Forholdet saaledes, at man vil være i Stand til at dokumentere, at ikke blot Udtalelser fra Tiden før Haagkonventionerne som Udenrigsminister Deuntzers og Professor Matzens og flere andre, men ogsaa Udtalelser efter Haagkonventionerne, ja, ogsaa efter, at Folkeforbundspagten er traadt i Kraft, harmonerer alle paa dette Punkt: den neutrale Stats Forpligtelse til at modsætte sig, om fornødent med militær Magt, enhver Krænkelser af dens Neutralitet. Da saaledes Folkeretslærere baade fra før Haagkonventionerne og efter Haagkonventionerne, ja, endogsaa efter Folkeforbundspagten Ikrafttræden, er enige om dette, saa skulde det interessere mig højligt at faa at vide, om det er paa dette Punkt, den højtærede Udenrigsminister anser disse Udtalelser for forældede, for saa maa jo ogsaa de allernyeste Udtalelser, vi har angaaende Spørgsmaalet fra ansete Folkeretslærere være forældede. Jeg afventer, som sagt, med Interesse Svaret i Morgen, men jeg vil dog allerede i Dag med den højtærede Formands Tilladelse give et Par smaa Uddrag, som jeg vil bede den højtærede Udenrigsminister ogsaa udtale sig om, naar han erklærer disse Opfattelser for forældede. Efter Haagkonventionerne af 1907 skriver den meget ansete Folkeretsforfatter Huber i 1908 om den neutrale Stat: „Begunstiger den begge Parter i lige Grad, lader den f. Eks. dem begge i lige Grad betjene sig af dens Territorium, saa ligger deri en Krænkelser af dens Neutralitet. Agtelse for sin Neutralitet kan kun den Stat kræve, der virksomt haandhæver den“. Det var Hubers Opfattelse. Og v. Ullmann, den ansete tyske Folkeretslærer, skriver samme Aar: „De neutrale Magters Pligt til ikke at taale Krænkelser af Neutraliteten er en positiv Pligt til at forhindre saadanne Handlinger“; og han føjer til: „Den neutrale Stat skal eventuelt gøre Brug af sin militære Magt lige overfor de krigsførende for at forhindre Foretagelsen af fjendtlige Handlinger paa sit Territorium eller i sine